

Integrationsstrategi

Antagen av kommunstyrelsen § 106/2017

Dokumentnamn: Integrationsstrategi		Ärendebeteckning: Kst/2013:123
Dokumentägare: Kommundirektör	Dokumentansvarig: Enhetschef, folkhälso- och kompetensenheten, tillväxtavdelningen, KLF	Publiceras: Örnkom www.ornskoldsvik.se
Ersätter dokument: Inga tidigare dokument	Revideras: Vid behov	Utvärderas: Vid bokslut
Relaterade dokument: Örnsköldsviks kommuns integrationspolicy, KF:s vision och mål, relevanta nämndsmål, Länsstyrelsen Västernorrlands handlingsplan för integrations samt Umeåregionens integrationsstrategi,		
Målgrupp: Kommunkoncernen, samverkande myndigheter och organisationer samt allmänhet		

Syfte

Integrationspolicyn för Örnsköldsviks kommun anger den politiska viljeinriktningen inom integrationsområdet för alla som bor och verkar i Örnsköldsvik. Policyn gäller i tillämpliga delar för samtliga helägda bolag, nämnder och styrelser inom Örnsköldsviks kommun.

Målgrupp

Målgruppen är de individer som finns i Örnsköldsviks kommun som har flytt från sitt land och som har kommit till Sverige som asylsökande eller med uppehållstillstånd eller via anknytning till individ med uppehållstillstånd.

Kommunkoncernen har ansvar utifrån avtal och/eller lag

- för barns skolgång (även papperslösa har rätt till skolgång) - oberoende av individens status asylsökande eller har uppehållstillstånd
- ensamkommande barn – skolgång, boende, god man mm
- individer som har fått uppehållstillstånd – svenska för invandrare, samhällsorientering på modersmålet, boende utifrån anvisade platser, stöttning under de första åren i Örnsköldsvik mm

Utöver det som kommunkoncernen har ansvar för utifrån avtal och/eller lag kan beslut tas utifrån politisk viljeinriktning. Detta har gjorts i Örnsköldsvik – såsom t ex utvidgad samhällsorientering (humanistiska nämnden), satsning på civilsamhället (kultur och fritidsnämnden), integrationsstödjare (bildningsnämnden).

Bakgrund

Kommunfullmäktige tog beslut (§ 159 Motionssvar, integrationspolitiskt program [Kst/2013:123]) den 28 oktober 2013 att ett integrationspolitiskt program skall utarbetas. Sedan uppdraget gavs har benämning och struktur för styrdokument ändrats – därför benämns dokumentet integrationspolicy istället för integrationspolitiskt program. I arbetet har olika grupper konsulterats – såsom näringslivsorganisationer, föreningar och olika nätverk. Arbetsgruppen har säkerställt att åsikter från de som berörs har tagits in.

I policyn har vi även att förhålla oss till kommunfullmäktiges vision och mål, de dokument som antagits via Länsstyrelsen Västernorrland¹ och Umeåregionen² samt andra kommunala styrdokument som har bäring på målgruppen. Vi ska även förhålla oss till relevanta dokument från FN och EU, t.ex. flyktingkommissariatet³

1 [http://www.lansstyrelsen.se/Vasternorrland/Sv/publikationer/2015/Pages/handlingsplan-integration.aspx?keyword=handlingsplan integration](http://www.lansstyrelsen.se/Vasternorrland/Sv/publikationer/2015/Pages/handlingsplan-integration.aspx?keyword=handlingsplan%20integration)

2 www.umearegionen.se

3 FN:s flyktingkommissariat (<http://equalrights.se/vad-ar-integration/>) betonar tre specifika dimensioner som en del av integrationsprocess av personer med invandrarbakgrund i ett nytt samhälle.

Juridisk process – avser rättigheter och förmåner som är jämförbara med medborgarnas. Dessa innebär tillgång till arbete, utbildning, bistånd för hälsa och välfärd, rörelsefrihet, rätten att äga egendom och familjesammanhållning;

Ekonomisk process – avser självtillit, egenförsörjning och bidra till det ekonomiska livet i det mottagande landet;

Det förändrade världsläget med stora flyktingströmmar har medfört att policyn även omfattar asylsökande där det är möjligt.

Kommunfullmäktiges vision och mål

Kommunfullmäktige antog den 24 november 2014 följande vision och övergripande mål för Örnsköldsviks kommun.

Vision: Framtidens och möjligheternas Örnsköldsvik, en hållbar och tillgänglig kommun med ung tillväxt - att leva i, att arbeta i och att besöka.

Mål

- Örnsköldsvik ska vara en av de bästa skolkommunerna 2020
- Örnsköldsvik ska vara en kommun som det är tryggt att åldras i
- Örnsköldsvik ska minska arbetslösheten och öka sysselsättningen
- Örnsköldsvik ska vara en klimatsmart och hållbar kommun
- Örnsköldsvik ska vara en öppen, jämställd och attraktiv kommun

I strategin är dessa tydliggjorda i fem fokusområden:

- utbildning
- arbete och sysselsättning
- fritid och social sammanhållning
- boende och samhällsplanering
- hälsa

För fokusområdena synliggörs olika nämnder/bolag som huvudansvariga – utifrån de ansvarsområden som respektive nämnd/bolag har.

STRATEGI FÖR GENOMFÖRANDE AV INTEGRATIONSPOLICY

Inledning

Integrationspolicy

För att uppnå en fungerande integration så måste alla arbeta för allas vår rätt att delta i samhället och få ta del av välfärdssamhällets utbud av stöd, utbildning, arbete samt kultur och fritid. Det ska inte finnas några begränsningar – oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

I arbetet med integrationspolicyn ges kommunkoncernen uppdraget att

- värna om och utveckla demokratin
- bidra till ökad integration och allas lika värde
- bidra till ett tryggt samhälle som kännetecknas av jämlikhet, samförstånd och respekt mellan människor med olika bakgrund
- medverka till ett inkluderande samhälle som stärker platsen Örnsköldsvik genom ökad folkmängd och tillgång på arbetskraft.

Strategin och riktlinjerna skall böttna i syftet med integrationspolicyn samt tydliggöra vad som gäller för målgruppen. Kommunen ska förhålla sig till relevanta regionala, nationella och internationella styrdokument. Barn- och ungdomsperspektivet ska vara synligt. Samverkan med andra aktörer är viktig för att uppnå målet.

Upplägg

I den kommunala organisationen finns många nämnder som berörs olika mycket i sitt vardagsarbete av integrationspolicyn. Detsamma gäller de kommunala bolagens styrelser. Oberoende av om man i sitt vardagsarbete finner många beröringspunkter eller inte så har man ett ansvar för att arbeta enligt den viljeinriktning som kommunfullmäktige har tagit.

Under arbetet med policy och strategi har det blivit tydligt att vissa områden är särskilt viktiga att fokusera på för att uppnå den övergripande viljeinriktningen. Dessa områden är:

- utbildning
- arbete och sysselsättning
- fritid och social sammanhållning
- boende och samhällsplanering
- hälsa

Under de olika fokusområdena anges huvudansvarig nämnd/styrelse. Att ha ett huvudansvar innebär inte ett fullt ansvar för frågan. En kommun kan till exempel inte ta beslut över universitetsutbildningar – däremot kan kommunen via samverkan skapa förutsättningar för ökade möjligheter till universitetsutbildningar.

Fokusområden

Utbildning

Örnsköldsviks kommun arbetar för att alla barn och elever ska nå nästa kunskapsnivå samt nolltolerans mot kränkande särbehandling. Örnsköldsviks kommun arbetar även för att öka tillgängligheten till eftergymnasial utbildning som anordnas av andra utbildningsanordnare. Det är viktigt att de kunskaper och den kompetens som individer har med sig från andra länder tas till vara.

Huvudansvariga nämnder utifrån sina verksamhetsområden:

- Bildningsnämnden
- Kommunstyrelsen

Arbete och sysselsättning

Att ha ett meningsfullt arbete, en meningsfull sysselsättning är central för att en individ ska må bra och kunna vara delaktig i samhället.

Kommunkoncernen skall verka för ett gott näringslivs-/innovationsklimat och medverka till att skapa förutsättningar till fler jobb och att existerande arbetsgivare kan driva sina verksamheter vidare. Kommunkoncernen ska verka för samverkan med aktörer som är centrala för en god arbetsmarknad samt för att bygga effektiva nätverk. Vidare ska kommunkoncernen arbeta för att möjliggöra praktik och anställningar i sina verksamheter.

Huvudansvariga nämnder/styrelser utifrån sina verksamhetsområden:

- Kommunstyrelsen
- Rodret
- Humanistiska nämnden
- Bildningsnämnden

Fritid och social sammanhållning

Att ha en fritid är central för att en individ ska må bra och kunna vara delaktig i samhället. En individ behöver finnas i ett socialt sammanhang; därför är det viktigt att få tillträde till en social delaktighet och kunna bygga stabila relationer – såväl till grupper som till andra individer.

Örnsköldsviks kommun ska utveckla och tillgängliggöra kultur- och fritidsaktiviteter samt mötesplatser/miljöer. Örnsköldsviks kommun ska verka för ett inkluderande föreningsliv samt samverka med civilsamhället.

Huvudansvariga nämnder utifrån sina verksamhetsområden:

- Kultur- och fritidsnämnden
- Överförmyndarnämnden
- Humanistiska nämnden

Boende och samhällsplanering

Fungerande infrastruktur och behov av olika typer av bostäder samt hur bostadsområden och bostadsmiljöer bör byggas vägs in i samhällsplaneringen. Övikshem har särskilt ansvar att fungera som en katalysator och genomförare av ett inkluderande bostadstänkande inom ramen för ägardirektiven.

Huvudansvariga nämnder/styrelser utifrån sin verksamhetsområden:

- Kommunstyrelsen
- Samhällsbyggnadsnämnden
- Övikshems styrelse

Hälsa

En förutsättning för målgruppens möjligheter till delaktighet och etablering i samhället är att man har en god hälsa.⁴

Huvudansvariga nämnder utifrån sina verksamhetsområden:

- Kommunstyrelsen
- Kultur och fritidsnämnden
- Humanistiska nämnden
- Samhällsbyggnadsnämnden
- Bildningsnämnden

⁴ En förutsättning för hälsa är goda livsvillkor – dessa tas upp i de tidigare fokusområdena, medan detta avsnitt är inriktat på levnadsvanor och hälsoutfall

- Överförmyndarnämnden
- Omsorgsnämnden

Kommunkoncernens fortsatta arbete

En fungerande integration/social inkludering i integrationspolicyns anda är viktig för Örnsköldsviks fortsatta utveckling. Riktlinjer utarbetas efter att policy och strategi har antagits. Avseende uppföljning – se separat avsnitt.

Organisation och ansvar

Kommunledningsförvaltningen har ansvar för att samordna och följa upp kommunens och de kommunala bolagens arbete utifrån integrationsstrategin, samt vara sammankallande för det kommunala nätverket. I samordningsuppdraget ingår även:

- Att vart tredje/fjärde år tillsammans med kommunkoncernens representanter sammanställa arbetet utifrån integrationspolicyn i en fördjupad uppföljning
- Att tillsammans med förvaltningarna och bolagen ta fram effektmål och indikatorer för att kunna följa upp och mäta effekten av integrationspolicyn vart tredje/fjärde år
- Att tillsammans med kontaktpersoner på förvaltningar och bolag se över utbildningsinsatser inom integrationsområdet
- Omvärldsbevakning
- Genomföra revidering av policyn då uppföljning visar att detta bör göras

Ledningsgruppen på förvaltningarna och bolagen ansvarar för att i verksamhets- och handlingsplaner tydliggöra vilka insatser som ska göras för att förverkliga nämndens/styrelsens prioriterade områden utifrån integrationsstrategin.

Uppföljning och kvalitetssäkring

Arbetet följs upp i samband med ordinarie årsbokslut som en del av kvalitetsarbetet. Kommunledningsförvaltningen gör en djupare analys vart tredje/fjärde år – en fördjupad uppföljning - som kan vara till grund för revidering av policy och riktade insatser.

Bilaga

Målgrupp

Målgruppen är de individer som finns i Örnsköldsviks kommun som har flytt från sitt land och som har kommit till Sverige som asylsökande eller med uppehållstillstånd eller via anknytning till individ med uppehållstillstånd.

Kommunkoncernen har ansvar utifrån avtal och/eller lag

- oberoende av status asylsökande eller har uppehållstillstånd, för barns skolgång (även papperslösa har rätt till skolgång)
- ensamkommande barn – skolgång, boende, god man mm
- individer som har fått uppehållstillstånd – svenska för invandrare, samhällsorientering på modersmålet, boende utifrån anvisade platser, stöttning under de första åren i Örnsköldsvik mm

Utöver det som kommunkoncernen har ansvar för utifrån avtal och/eller lag kan beslut tas utifrån politisk viljeinriktning. Detta har gjorts i Örnsköldsvik – såsom t ex utvidgad samhällsorientering (humanistiska nämnden), satsning på civilsamhället (kultur och fritidsnämnden), integrationsstödjare (bildningsnämnden).

Definition integration samt inkludering

Det finns flera definitioner på integration och inkludering – utifrån vilken typ av plattform man utgår ifrån. I policy och strategi utgår vi ifrån följande:

integration, *integrering*, inom samhällsvetenskapen: process som leder till att skilda enheter förenas; även resultatet av en sådan process

källa: <http://www.ne.se/s%C3%B6k/?t=uppslagsverk&q=integration&s=1%C3%A5ng>

inkludera

SUBST.: **inkluderande, inkludering**

- (också) låta ingå som del i viss grupp {MOTS. **exkludera**} {→ **inbegripa, innefatta**}: *han ~r henne i sin vänkrets*

HIST.: sedan 1659; av lat. *includere* 'innesluta; innefatta'; jfr **exkludera**

<http://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/inkludera>

Se även flyktingkommissariatets tre specifika dimensioner, fotnot 3.